

2025/1734

13.8.2025

DECYZJA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO (UE) 2025/1734**z dnia 31 lipca 2025 r.****w sprawie zabezpieczeń związanych z dostępem partnerów centralnych do kredytu overnight
Eurosystemu w TARGET (EBC/2025/29)**

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności art. 127 ust. 2 tiret pierwsze i czwarte oraz art. 127 ust. 5,

uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności art. 3 ust. 1 oraz art. 17, 18 i 22,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z wytycznymi Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2022/912 (EBC/2022/8) ⁽¹⁾ krajowe banki centralne państw członkowskich, których walutą jest euro (zwane dalej „KBC strefy euro”), mogą udzielać partnerom centralnym (*central counterparties* – CCP) kredytu overnight za pośrednictwem specjalnego instrumentu kryzysowego (zwanego dalej „instrumentem kredytowym CCP”). Tacy CCP (zwani dalej „uprawnionymi CCP”) muszą mieć siedzibę w strefie euro i spełniać wymogi określone w wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8). Uprawnieni CCP, którzy nie dokonali do końca dnia spłaty kredytu w ciągu dnia, mogą uzyskać dostęp do instrumentu kredytowego CCP poprzez automatyczne przeniesienie pozostającego do spłaty kredytu w ciągu dnia bez konieczności uzyskania uprzedniej zgody Rady Prezesów.
- (2) W odniesieniu do euro jako waluty banki centralne Eurosystemu wspólnie pełnią funkcję banku centralnego emitującego walutę bazową w stosunku do CCP. W związku z tą funkcją wprowadza się wymogi dotyczące zabezpieczeń w zakresie dobrej kondycji finansowej i należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności, które muszą być przestrzegane przez uprawnionych CCP, a także metodę oceny zgodności z tymi wymogami.
- (3) Zabezpieczenia związane z instrumentem kredytowym CCP są niezbędne, aby zapewnić dostęp do instrumentu kredytowego CCP wyłącznie uprawnionym CCP, którzy są w dobrej kondycji finansowej i posiadają odpowiednie mechanizmy zarządzania ryzykiem utraty płynności. Należyte zarządzanie ryzykiem utraty płynności zapewnia posiadanie przez uprawnionych CCP odpowiednich środków kontroli ryzyka utraty płynności, w tym na wypadek scenariuszy kryzysowych, w których nie przewiduje się, że uprawnieni CCP będą korzystać z instrumentu kredytowego CCP lub z operacji polityki pieniężnej Eurosystemu – w przypadku gdy taki dostęp jest możliwy dla CCP posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności jako instytucje kredytowe na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽²⁾. Zabezpieczenia dotyczące dobrej kondycji finansowej i należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności powinny mieć zastosowanie do wszystkich uprawnionych CCP, w tym tych, którzy posiadają zezwolenie na prowadzenie działalności jako instytucje kredytowe na podstawie rozporządzenia (UE) nr 575/2013.
- (4) Ocena spełniania przez uprawnionych CCP wymogów dotyczących dobrej kondycji finansowej i należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności powinna być przeprowadzana przez banki centralne Eurosystemu w ujęciu perspektywicznym. W związku z tym uprawnieni CCP muszą spełniać te wymogi w sposób ciągły i bez żadnych wątpliwości co do bieżącej i przyszłej zgodności. Zgodność z wymogami regulacyjnymi ustanowionymi na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ⁽³⁾ w odniesieniu do kapitału, depozytu zabezpieczającego, funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania, innych zasobów finansowych i środków kontroli ryzyka utraty płynności stanowi konieczny, ale nie wystarczający warunek oceny dobrej kondycji finansowej i należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności przez banki centralne Eurosystemu w związku z udzieleniem dostępu do instrumentu kredytowego CCP.

⁽¹⁾ Wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2022/912 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie transeuropejskiego zautomatyzowanego błyskawicznego systemu rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym nowej generacji (TARGET) oraz uchylające wytyczne EBC/2012/27 (EBC/2022/8) (Dz.U. L 163 z 17.6.2022, s. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/guideline/2022/912/oj>).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

- (5) W celu zapewnienia zgodności z postanowieniami niniejszej decyzji konieczne jest określenie uprawnień Rady Prezesów do podejmowania decyzji w sprawie środków uznaniowych w przypadkach, gdy uprawniony CCP nie spełnia wymogów dotyczących zabezpieczeń w zakresie dobrej kondycji finansowej i należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności. Konieczne jest również określenie kar mających zastosowanie w przypadkach, gdy dostęp CCP do instrumentu kredytowego CCP został ograniczony, a CCP przekracza ten ograniczony poziom dostępu lub korzysta z instrumentu kredytowego CCP z naruszeniem odpowiednich wymogów dotyczących środków kontroli ryzyka utraty płynności. W odniesieniu do kar należy zapewnić odpowiednią komunikację pomiędzy operatorami systemów będących komponentami TARGET a funkcją banku centralnego emitującego walutę bazową banków centralnych Eurosystemu w celu zapewnienia zgodności z zasadą *ne bis in idem*.
- (6) W stosownych przypadkach wymogi dotyczące zabezpieczeń w zakresie dobrej kondycji finansowej i należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności, w tym związane z nimi środki uznaniowe oraz mające zastosowanie kary, powinny znaleźć odzwierciedlenie w ustaleniach umownych zawartych między uprawnionymi CCP a KBC strefy euro w odniesieniu do instrumentu kredytowego CCP.
- (7) Ze względu na postulat pewności prawa datę rozpoczęcia stosowania niniejszej decyzji należy dostosować do daty rozpoczęcia stosowania zmian wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8) dotyczących instrumentu kredytowego CCP, która to data przypada na 6 października 2025 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Definicje

Użyte w niniejszej decyzji określenia oznaczają:

- 1) „partner centralny” lub „CCP” – kontrahenta centralnego, który uzyskał zezwolenie na podstawie rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- 2) „uprawniony CCP” – uprawnionego CCP w rozumieniu art. 2 pkt 26a wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8);
- 3) „instrument kredytowy CCP” – instrument kredytowy CCP w rozumieniu art. 2 pkt 18a wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8);
- 4) „KBC strefy euro” – KBC strefy euro w rozumieniu art. 2 pkt 27 wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8);
- 5) „bank centralny Eurosystemu” – Europejski Bank Centralny (EBC) lub KBC strefy euro;
- 6) „porozumienie dotyczące finansowania prywatnego” – porozumienie dotyczące finansowania inne niż instrument pożyczkowy, które może być dostępne za pośrednictwem KBC strefy euro;
- 7) „prywatny dostawca płynności” – dostawcę płynności innego niż KBC strefy euro.

Artykuł 2

Wymogi dotyczące zabezpieczeń w zakresie dobrej kondycji finansowej

1. W celu zabezpieczenia swojej dobrej kondycji finansowej uprawnieni CCP na bieżąco spełniają następujące wymogi:
 - a) wymogi kapitałowe zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - b) wymogi dotyczące depozytu zabezpieczającego zgodnie z art. 41 rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - c) wymogi dotyczące prefinansowanych zasobów finansowych zgodnie z art. 42 i 43 rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

2. W przypadku niewykonania zobowiązania przez członka rozliczającego CCP, jeżeli CCP prowadzi postępowanie w sprawie zarządzania skutkami niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 45 i 48 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 i w związku z tym wykorzystuje depozyty zabezpieczające wniesione przez członka rozliczającego niewykonującego zobowiązania oraz prefinansowane zasoby finansowe, o których mowa w art. 42 i 43 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, zastosowanie mają następujące zasady:

- a) CCP musi posiadać wystarczające prefinansowane zasoby finansowe, w tym depozyty zabezpieczające wniesione przez członka rozliczającego niewykonującego zobowiązania oraz prefinansowane zasoby finansowe zgodnie z art. 42 i 43 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, na pokrycie strat kredytowych poniesionych w wyniku postępowania w sprawie zarządzania skutkami niewykonania zobowiązania;
- b) na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 4 banki centralne Eurosystemu mogą podjąć decyzję o tymczasowym odstąpieniu od wymogu określonego w ust. 1 lit. c), jeżeli CCP przedstawi plan uzupełnienia prefinansowanych zasobów finansowych zgodnie z art. 42 i 43 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 w wiarygodny i terminowy sposób.

3. CCP uznanego za będącego na progu upadłości lub zagrożonego upadłością zgodnie z art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/23 (*) nie można uznać za CCP znajdującego się w dobrej kondycji finansowej.

Artykuł 3

Wymogi dotyczące zabezpieczeń w zakresie należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności

1. W celu zabezpieczenia należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności w odniesieniu do euro uprawnieni CCP na bieżąco spełniają następujące wymogi:

- a) posiadają środki kontroli ryzyka utraty płynności w celu zapewnienia, aby dostęp do instrumentu kredytowego CCP lub – jeżeli taki dostęp jest możliwy dla CCP posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności jako instytucje kredytowe na mocy rozporządzenia (UE) nr 575/2013 – do operacji polityki pieniężnej Eurosystemu:
 - (i) był środkiem ostatecznym;
 - (ii) był ograniczony do scenariuszy, które ze względu na swoją dotkliwość mogą stanowić poważne wyzwanie dla zarządzania płynnością CCP („scenariusze kryzysowe”);
 - (iii) stanowił tymczasowe źródło finansowania na podstawie wiarygodnego planu jak najszybszego zwrotu kwoty wykorzystanej w ramach instrumentu kredytowego CCP lub – jeżeli taki dostęp jest możliwy dla CCP posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności jako instytucje kredytowe na podstawie rozporządzenia (UE) nr 575/2013 – w ramach operacji polityki pieniężnej Eurosystemu;
 - (iv) nie służył wypełnianiu zobowiązań płatniczych związanych z walutami innymi niż euro;
- b) spełniają wymogi dotyczące środków kontroli ryzyka utraty płynności zgodnie z art. 44 rozporządzenia (UE) nr 648/2012.

2. W przypadku niewykonania zobowiązania przez członka rozliczającego, jeżeli CCP prowadzi postępowanie w sprawie zarządzania skutkami niewykonania zobowiązania zgodnie z art. 45 i 48 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 i w związku z tym wykorzystuje środki płynne, o których mowa w art. 44 rozporządzenia (UE) nr 648/2012, zastosowanie mają następujące zasady:

- a) w odniesieniu do wymogu określonego w ust. 1 lit. a) ocenę przeprowadzaną zgodnie z art. 4 można przeprowadzić po zakończeniu przez CCP postępowania w sprawie zarządzania skutkami niewykonania zobowiązania;
- b) na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 4 banki centralne Eurosystemu mogą podjąć decyzję o tymczasowym odstąpieniu od wymogu określonego w ust. 1 lit. b), jeżeli CCP przedstawi plan uzupełnienia środków płynnych zgodnie z art. 44 rozporządzenia (UE) nr 648/2012 w wiarygodny i terminowy sposób.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/23 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 806/2014 i (UE) 2015/2365 oraz dyrektywy 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2007/36/WE, 2014/59/UE i (UE) 2017/1132 (Dz.U. L 22 z 22.1.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/23/oj>).

3. Do celów oceny zgodności CCP z ust. 1 lit. a) uwzględnione mogą być następujące elementy:
 - a) ryzyko utraty płynności wynikające z nadmiernego polegania na jednym rodzaju porozumienia dotyczącego finansowania prywatnego;
 - b) ryzyko utraty płynności wynikające z nadmiernego polegania na zbyt małej liczbie prywatnych dostawców płynności;
 - c) ryzyko utraty płynności wynikające z niewielkiej liczby prywatnych dostawców płynności CCP mających dostęp do operacji polityki pieniężnej Eurosystemu.
4. W odniesieniu do ust. 1 lit. b) banki centralne Eurosystemu mogą uwzględnić następujące elementy w celu oceny zakresu, w jakim porozumienia dotyczące finansowania prywatnego są ustalone wcześniej i wysoce wiarygodne, w tym w skrajnych warunkach rynkowych:
 - a) zakres i stopień należytej staranności stosowanej przez CCP w odniesieniu do porozumień dotyczących finansowania prywatnego;
 - b) kompleksowość i częstotliwość testowania dostępu do porozumień dotyczących finansowania prywatnego oraz metodologię i kontekst scenariusza warunków skrajnych wykorzystane do tego celu;
 - c) zatwierdzanie wyników testów, w szczególności w odniesieniu do szacunkowych kwot płynności zapewnianej na podstawie porozumień dotyczących finansowania prywatnego.

Artykuł 4

Ocena zabezpieczeń

1. Banki centralne Eurosystemu przeprowadzają co kwartał perspektywiczną ocenę spełniania przez uprawnionych CCP wymogów dotyczących zabezpieczeń w zakresie dobrej kondycji finansowej i należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności, o których mowa w art. 2 i 3.
2. Jeżeli między ocenami kwartalnymi, o których mowa w ust. 1, wystąpi zdarzenie mogące budzić obawy co do dobrej kondycji finansowej oraz zarządzania ryzykiem utraty płynności przez uprawnionego CCP, banki centralne Eurosystemu przeprowadzają również doraźne oceny spełniania przez uprawnionego CCP wymogów dotyczących dobrej kondycji finansowej i należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności, o których mowa w art. 2 i 3, w tym w drodze doraźnego zintensyfikowanego monitorowania i w sposób perspektywiczny.
3. Do celów ocen, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględnione mogą być następujące informacje:
 - a) informacje ilościowe dotyczące kapitału, depozytu zabezpieczającego, funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania, innych zasobów finansowych i środków kontroli ryzyka utraty płynności zgłaszanych w kontekście rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
 - b) wszelkie dodatkowe informacje na temat kapitału, depozytu zabezpieczającego, funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania, innych zasobów finansowych i środków kontroli ryzyka utraty płynności;
 - c) informacje na temat elementów wymienionych w art. 3 ust. 1 lit. a) w odniesieniu do stosowanych przez CCP środków kontroli ryzyka utraty płynności w odniesieniu do sytuacji skrajnych;
 - d) inne informacje, które uznaje się za istotne, w szczególności jeżeli budzą poważne obawy co do dobrej kondycji finansowej CCP, należytego zarządzania ryzykiem utraty płynności, ogólnych ram zarządzania ryzykiem i ładu korporacyjnego.
4. Uprawniony CCP przekazuje informacje, o których mowa w ust. 3, na wniosek właściwego KBC strefy euro.

Artykuł 5

Środki uznaniowe

1. Rada Prezesów może podjąć decyzję o przyjęciu, zmianie lub uchyleniu środków uznaniowych w odniesieniu do instrumentu kredytowego CCP ze względów ostrożności. Środki te są stosowane przez odpowiedni KBC strefy euro i obejmują:
 - a) odrzucenie aktywów przekazanych na zabezpieczenie na potrzeby instrumentu kredytowego CCP, ograniczenie ich stosowania lub stosowanie dodatkowej redukcji wartości w wycenie w odniesieniu do takich aktywów;
 - b) ograniczenie, zawieszenie lub zakończenie dostępu do instrumentu kredytowego CCP, zgodnie ze szczegółowymi postanowieniami ust. 3–7.

2. Rada Prezesów zapewnia, aby środki, o których mowa w ust. 1, były podejmowane w sposób proporcjonalny i niedyskryminacyjny oraz aby były należycie uzasadnione.

3. O ile Rada Prezesów nie postanowi inaczej, dostęp CCP, który nie spełnia wymogów określonych w art. 2 i 3, do instrumentu kredytowego CCP zostaje automatycznie ograniczony ze względów ostrożności. Jeżeli zgodność z wymogami nie została przywrócona poprzez odpowiednie i terminowe działania najpóźniej w terminie 16 tygodni od daty stwierdzenia niezgodności z wymogami określonymi w art. 2 i 3 na podstawie ocen, o których mowa w art. 4, dostęp CCP do instrumentu kredytowego CCP zostaje zawieszony ze względów ostrożności. Środki te są stosowane przez odpowiedni KBC strefy euro.

4. Bez uszczerbku dla środków, o których mowa w ust. 3, dostęp do instrumentu kredytowego CCP może zostać ograniczony lub zawieszony ze względu na ostrożność uprawnionemu CCP, w przypadku którego informacje niezbędne do celów ocen, o których mowa w art. 4, są niekompletne lub nie są udostępniane bankom centralnym Eurosystemu. Dostęp zostaje przywrócony z chwilą, gdy odpowiednie informacje staną się dostępne dla banków centralnych Eurosystemu, a CCP zostanie oceniony jako spełniający wymogi przewidziane w art. 2 i 3.

5. Po ograniczeniu dostępu do instrumentu kredytowego CCP, o którym mowa w niniejszym artykule, poziom dostępu do instrumentu kredytowego CCP odpowiedniego uprawnionego CCP może pozostać ograniczony. O ile Rada Prezesów nie postanowi inaczej, ten ograniczony poziom dostępu odpowiada poziomowi wykorzystania instrumentu kredytowego CCP w chwili, gdy banki centralne Eurosystemu powezmą wiedzę o:

- a) w przypadku określonym w ust. 3 – niespełnianiu przez danego uprawnionego CCP wymogów określonych w art. 2 i 3;
- b) w przypadku określonym w ust. 4 – niekompletności lub niedostępności informacji niezbędnych do celów ocen, o których mowa w art. 4.

6. W przypadku zawieszenia dostępu do instrumentu kredytowego CCP przewidzianego w niniejszym artykule wszelkie pozostające do spłaty kredyty stają się natychmiast wymagalne w całości.

7. W przypadku zakończenia dostępu do instrumentu kredytowego CCP przewidzianego w niniejszym artykule wszelkie pozostające do spłaty kredyty stają się natychmiast w całości wymagalne, a CCP, którego dotyczy takie zakończenie dostępu, natychmiast przestaje być uprawniony do uzyskania dostępu do instrumentu kredytowego CCP.

Artykuł 6

Kary związane z zabezpieczeniami i środkami uznaniowymi

1. O ile Rada Prezesów nie postanowi inaczej, dany KBC strefy euro stosuje kary w następujących przypadkach:

- a) jeżeli dostęp CCP do instrumentu kredytowego CCP jest ograniczony zgodnie z art. 5, a CCP przekracza ograniczony poziom dostępu; lub
- b) w przypadku gdy CCP korzysta z instrumentu kredytowego CCP z naruszeniem art. 3 ust. 1 lit. a).

2. Kary, o których mowa w ust. 1, mają formę karnych stóp procentowych, które oblicza się zgodnie z:

- a) załącznikiem I część II art. 12a ust. 3 lit. a) do wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8), jeżeli przypadek określony w ust. 1 lit. a) lub b) ma miejsce po raz pierwszy w dowolnym okresie 12 miesięcy;
- b) załącznikiem I część II art. 12a ust. 3 lit. b) do wytycznych (UE) 2022/912 (EBC/2022/8), jeżeli przypadek określony w ust. 1 lit. a) lub b) ma miejsce po raz drugi lub kolejny w tym samym okresie 12 miesięcy.

3. Odsetki karne, o których mowa w ust. 2, stosuje się do:

- a) w przypadku określonym w ust. 1 lit. a) – kwoty wykorzystanej w ramach instrumentu kredytowego CCP przekraczającej ograniczony poziom dostępu określony jako dozwolony limit; lub
- b) w przypadku określonym w ust. 1 lit. b) – pełnej kwotę wykorzystanej w ramach instrumentu kredytowego CCP.

*Artykuł 7***Wdrożenie w drodze ustaleń umownych**

KBC strefy euro podejmują niezbędne środki w celu wdrożenia art. 2–6 w odpowiednich przypadkach w drodze ustaleń umownych z uprawnionymi CCP do dnia, o którym mowa w art. 8 ust. 2.

*Artykuł 8***Wejście w życie**

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 6 października 2025 r.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 31 lipca 2025 r.

Prezes EBC
Christine LAGARDE
